

DİPLOMASİ VE STRATEJİ ÇALIŞMALARI DERNEĞİ
The Association of Diplomacy and Strategy Studies

GÜVENLİK VE İSTİHBARAT ÇALIŞMALARI DERGİSİ
The Journal of Security and Intelligence Studies (JSIS)

Baş Editör /Editor in Chief

Prof. Dr. Kadir Murat ALTINTAŞ

Editörler Kurulu/Editors Board

Dr. Kazım Murat ÖZKAN

Dr. Ahmet ATEŞ

Dr. İlcut Taha TASLI

Dr. Hasan Mesut ÖNDER

Yardımcı Editörler/Assistant Editors

Mehmet Burak BERK

Bestami KARAKAHYA

Dil Editörü/Language Editor

Doç. Dr. Aytaç GÖKMEN

Teknik Editör/Technical Editor

Dr. Ali Rıza AŞKUN

Bilim ve Danışma Kurulu / Scientific and Advisory Board

- Prof. Dr. İsmail Melih BAŞ İstanbul Arel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Yelda H. ONGUN Başkent Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Güven SAYILGAN Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Prof. Dr. Şeref SAĞIROĞLU Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Gürkan KUMBAROĞLU Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi
Prof. Dr. Mahir NAKİP Çankaya Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Kadir GÜRDAL Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Prof. Dr. Dilek TEMİZ Çankaya Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Alpay KARASOY Selçuk Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Giray SADIK Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Prof. Dr. Yaşar KÖSE Türk Hava Kurumu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Tekin AVANER Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi
Doç. Dr. Cihan DÖĞER Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi
Doç. Dr. Serkan YENAL Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu
Doç. Dr. Ali GÖK Gaziantep Üniversitesi İslahiye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Doç. Dr. Anıl Çağlar ERKAN Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Tefenni Meslek Yüksekokulu

İletişim/Contact

<https://jsis.org.tr>

editor@jsis.org.tr

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi'nin Kıymetli Okuyucuları

Dergimizin 2024 yılı ilk sayısında çok değerli araştırmalar ve araştırmacılar ile yeniden buluşmanın sevinci ve gururu içerisindeyiz. Bu anlamda yayın sürecinde emeklerini esirgemeyen hakemlerinize ve dergiyi yayına hazırlayan Editörlerimize, özverili çalışmalarından ötürü teşekkür ediyor, katkılarının artarak devam etmesini temenni ediyoruz. Bir diğer teşekkür ise, güvenlik ve istihbarat konularında birçok aday makalenin teveccüh gösterdiği ve Derginin adeta bir çekim merkezi haline dönüşmesine destek sağlayan yazarlarımıza aittir.

Dergimizin yayın ilkeleri arasında ön sıralarda yer alan konu çeşitliliği ve nitelikli araştırma hususları, yayına değer bulunan makalelerde kendini açıkça göstermektedir. Dergimizin bu sayısından yer alan özgün çalışmalarda, güvenlik ve istihbarat konularının farklı alanlarına değinilmiş ve kapsamlı analizler yapılmıştır. Dergimizin 2024 yılı ilk sayısının güvenlik ve istihbarat konularında faaliyet gösteren araştırmacılara faydalı olması umuduyla ve yeni sayımızda buluşmak dileğiyle...

Saygılarımla

Prof. Dr. Kadir Murat ALTINTAŞ

Baş Editör

26.06.2024

AMAÇ & KAPSAM

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi (Journal of Security and Intelligence Studies/JSIS), “Güvenlik” ve “İstihbarat” üst başlıklarında, yılda iki defa yayınlanan, ulusal ve uluslararası özgün araştırmalara odaklanan hakemli-bilimsel bir dergidir. Dergi, ulusal ve uluslararası düzeyde güvenlik ve istihbarat konularını gerek çok disiplinli gerekse disiplinler arası bir bakış açısıyla ele alarak, kuramsal ve/veya uygulamalı özgün çalışmaları yayınlamayı ilke edinmiştir.

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi’nin esas amacı, güvenlik ve istihbarat konularında güncel uluslararası literatür doğrultusunda bilimsel gelişmeleri takip etmek ve nitelikli araştırmaların yanı sıra saha uygulamalarına da yer vererek, ilgili alanlara bilimsel katkı sağlamaktır. Bunun yanında, güvenlik ve istihbarat konularında bilimsel araştırma yapan taraflar ile sahada görev yapan uygulayıcılar arasında bilimsel bir köprü ihdas ederek, taraflar arasında mevcut etkileşim düzeyini artırmak, böylelikle teori ile pratiği bir araya getirmektir.

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi, güvenlik ve istihbarat kavramları arasındaki tarihsel ve stratejik ilişki çerçevesinde, istihbaratın güvenlik alanındaki değerinin, akademik alana yansımaları sürecine katkıda bulunmak amacındadır.

YAYIN POLİTİKASI & YAZAR REHBERİ

“Açık Erişimli” bir yayın olan Güvenlik ve İstihbarat çalışmaları Dergisi’nin yayın prensipleri bağımsız ve ön yargısız olup, aday çalışmaların konu ile ilgili en yüksek etik ve bilimsel standartlara sahip olması ve herhangi bir ticari kaygı taşımaması beklenmektedir. Derginin ilgili kurulları tarafından hakem incelemesi için onay verilen aday çalışmalar, çift-kör hakemlik sistemi doğrultusunda değerlendirilmektedir.

Dergi kapsamında güvenlik ve istihbarat ilişkisi, terörizm ile mücadelede istihbarat, uluslararası ilişkiler teorileri ve güvenlik/istihbarat, ideolojik veya dini motifli ya da etnik radikalleşme ile mücadelede istihbarat, siber güvenlik/istihbarat, karşılaştırmalı istihbarat (kavramlar, vakalar, teşkilatlar, devletler düzleminde), istihbarat toplama yöntemleri, örtülü operasyonlar, istihbarat analiz teknikleri, istihbarat ve güvenlik yönetimi, istihbarata karşı koyma ve kontr-espionaj, savunma bilimleri ve güvenlik/istihbarat, organize suçlar ile mücadele ve istihbarat gibi güvenlik ve istihbaratın temel alanlarındaki çalışmalar değerlendirilmektedir.

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisi, araştırma ve yayın etiği konularında, Yayın Etiği Komitesi’nin (Committee on Publication Ethics-COPE) ilgili mevzuatı ve Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi dikkate alınarak, bu belgelerde

ifade edilen ilke ve kurallar çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Bu kapsamda, Dergi'ye gönderilen aday çalışmaların, Dergi'nin amaç ve kapsamı dahilinde olmasının yanı sıra içeriğinin de yayım standartlarına uygunluğu Dergi Yayın Kurulu tarafından değerlendirilecektir. Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi 4. Madde çerçevesinde sınırları çizilen; intihal, sahtecilik, çarpıtma, tekrar yayım, dilimleme, haksız yazarlık gibi etik ihlallerinin yanı sıra aynı maddenin ikinci fıkrasında bulunan diğer etik ihlaller de göz ardı edilmeksizin, gerçekleştirilmiş olan faaliyetler, etik ihlali olarak değerlendirilecektir.

Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları Dergisine gönderilecek çalışmaların daha önce yurtiçi veya yurtdışında herhangi bir akademik platformda yayınlanmamış ya da yayım sürecine alınmamış olması gerekmektedir. Ancak bilimsel toplantılarda (kongre, sempozyum, seminer vb.) sunulan ve tam metni yayımlanmamış olması şartıyla bildiriler, sunulduğu akademik platform ve tarih belirtilmek şartıyla kabul edilir.

Dergide, hakem değerlendirmeleri özellikle önemsenmektedir. Gelen raporlar doğrultusunda, makalenin yayınlanmasına, revize edilmesine veya yayınlanmamasına karar verilmekte ve bu karar yazar(lar)a bildirilmektedir. Yazar(lar)-kural olarak-hakemler tarafından istenilen değişiklikleri yapmakla yükümlüdür. Öte yandan, hakem görüşlerine karşı kendi görüşlerini bildirmeleri de önemli görülmektedir. Böylelikle sağlanacak bilimsel etkileşim ile editörlük, yazar ve hakem arasında bir araştırma ve öğrenme sinerjisi oluşacağı düşünülmektedir.

İÇİNDEKİLER/TABLE OF CONTENTS

Araştırma Makalesi/Research Article

CHANGING ENERGY GEOPOLITICS AND AFGHANISTAN / DEĞİŞEN ENERJİ
JEOPOLİTİĞİ VE AFGANİSTAN

Anıl Çağlar ERKAN..... 1

Araştırma Makalesi/Research Article

ÖZEL ASKERİ ŞİRKETLERİN FONKSİYONEL ANALİZİ VE ÖRGÜTSEL
MODELLEMESİ / *FUNCTIONAL ANALYSIS AND ORGANIZATIONAL MODELING
OF PRIVATE MILITARY COMPANIES*

Kadir Murat ALTINTAŞ 20

Araştırma Makalesi/Research Article

BİR GÜVENLİK SORUNU OLARAK İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN ÇATIŞMA İLE
İLİŞKİSİ / *THE RELATIONSHIP BETWEEN CLIMATE CHANGE AND CONFLICT
AS A SECURITY ISSUE*

Kazım Murat ÖZKAN 51

Araştırma Makalesi/Research Article

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI ESNASINDA BİRLEŞİK KRALLIĞIN ORTADOĞU
POLİTİKASININ ŞEKİLLENDİRİLMESİNDE İNSAN İSTİHBARATI: T. E.
LAWRENCE'İN CASUSLUK FAALİYETLERİNİN STRATEJİK ANALİZİ / *A
HUMAN INTELLIGENCE IN SHAPING THE MIDDLE EAST POLICY OF THE
UNITED KINGDOM DURING THE FIRST WORLD WAR: A STRATEGIC ANALYSIS
OF T. E. LAWRENCE'S ESPIONAGE ACTIVITIES*

Murat DİKKAŞ..... 78